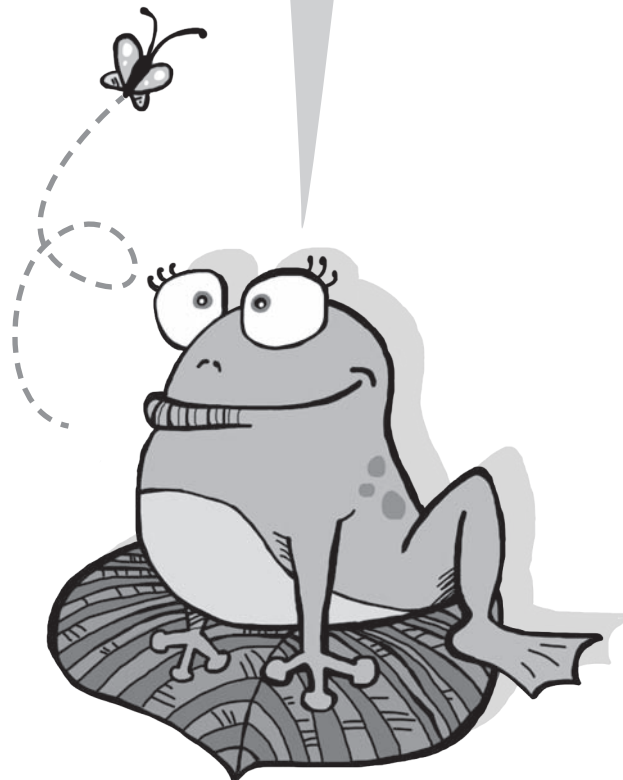

Јасминка Петровић

ДА ЛИ СТЕ ВИ ЖАБА?

Драмске игре за децу од 6 до 10 година

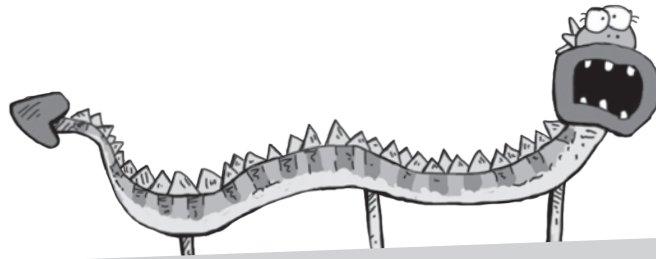
Илустровала:
Ана Петровић

Одисеја
Београд, 2013.

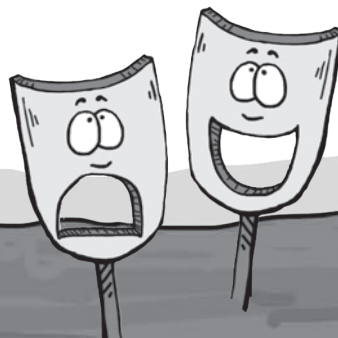
Да ли ћемо овако,
или ћемо онако,
питање је сад?

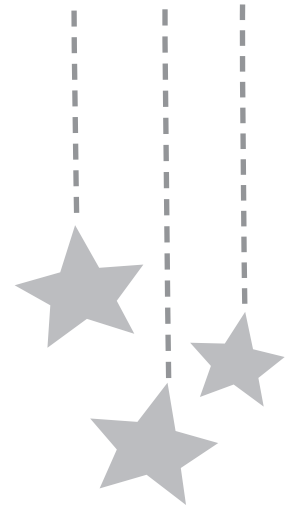
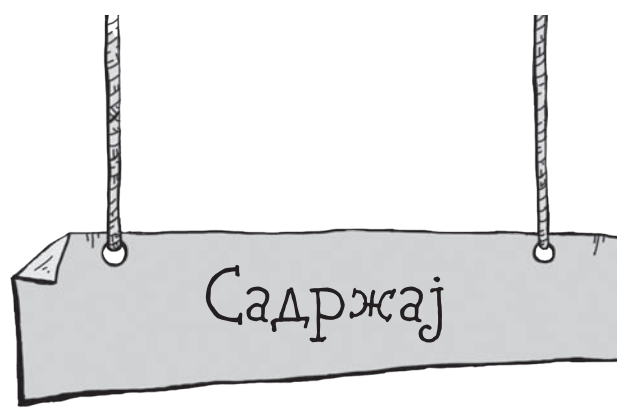

Зашто волим позориште?

Када смо биле мале, моја сестра Зорица и ја стално смо правиле позориште. Понекад смо имале публику, понекад нисмо. У неким представама је било сценографије и костимографије, а у неким није. У нашу малу глумачку трупку често су се укључивала и друга деца, а било је дана и када смо Зорица и ја биле саме на сцени. Некада смо изговарале речи славних писаца, а некада смо измишљале текст на лицу места. Нису све представе биле успешне и похваљене аплаузом, али то нас није спречавало да следећег дана поново развучемо завесу на сред дворишта и глумимо. Сазнање да се једног тренутка може бити зец, а следећег џин, поштар, учитељица, сликар, краљица, бубица или космонаут, испуњавало нас је великом радошћу. Лакоћа кретања кроз време и простор давала нам је осећај слободе и полета. Договори: „А да ли ћемо овако... или ћемо онако...?“ – чинили су да наша игра увек буде нова, занимљива, неочекивана. Позориште ти пружа могућност да будеш свој и испољиш таленте, али да истовремено будеш део тима. Данас, ни Зорица ни ја нисмо глумице, али је позоришни свет за нас остао велика чаролија. Можда је то разлог што на крају сваке представе кришом бришем сузе док се глумци клањају и публика тапше. Као океан преплаве ме сви они радосни тренуци детињства, када сам била истински велика, храбра и безбрижна. Ова књига настала је у част свих прошлих и будућих позоришних представа у којима побеђује дечја игра.

Јасминка

Предговор

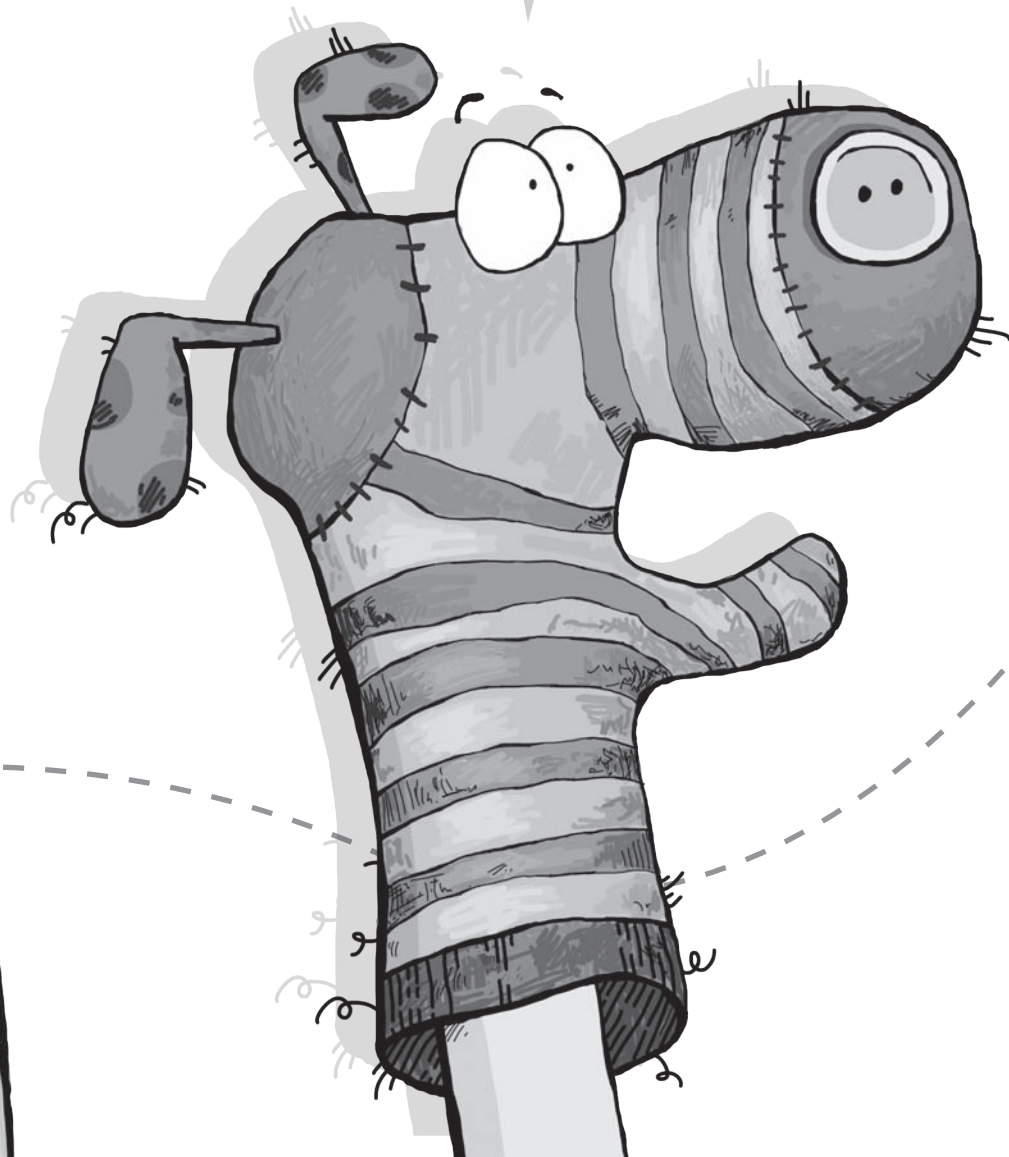
Драмске игре за децу од 6 до 8 година:

1. Да ли сте ви жаба?	11
2. Кућни љубимац	14
3. Три безобразне ћерке	19
4. Живела математика!	24
5. Добри другари	29
6. Скривено благо	34
7. Ваше височанство	38
8. Веренички прстен	42
9. А зашто?	46
10. Сад спавањац	49

Драмске игре за децу од 8 до 10 година:

1. Креативна рециклажа	55
2. Шлихтара године	60
3. Тачан као смрт	66
4. У библиотеци	71
5. Мало језеро и велики бркови	78
6. Црвенкапа и три прасета	86
7. Деда Мраз и лектира	93
8. Између две ватре	97
9. Ликовни конкурс	103
10. Родитељи и деца	107

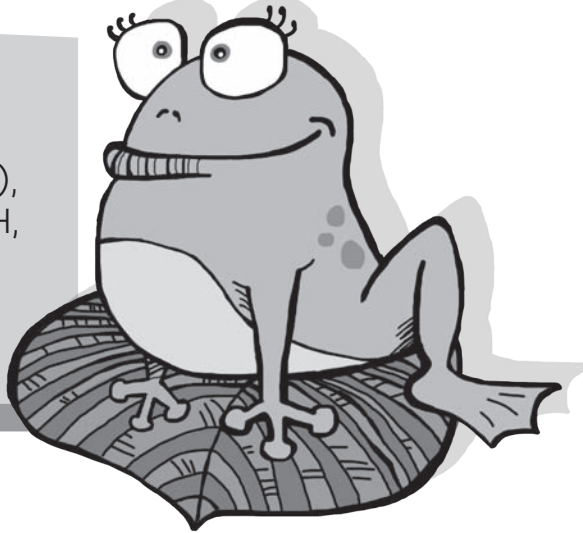
Драмске игре за
децу од 6 до
8 година

Да ли сте ви жаба?

Лица: СЛОВО Ж,
ДЕВОЈЧИЦА (7 година),
РОДА, ЛОКВАЊ, ЖБУН,
ЖАБА

(С једне сцѐране ѿуџа ѿјављује се слово Ж с кофером у руци. С друге сцѐране ѿуџа ѿјављује се девојчица с ранцем на леђима.)

СЛОВО Ж: Извините, да ли сте ви жаба?

ДЕВОЈЧИЦА: (Одмахује ѿлавом.) Не, нисам. Ја сам девојчица. Зовем се Жељка, а ко сте ви?

СЛОВО Ж: Ја сам слово Ж, драго ми је. (Рукују се.) Можда сте ме већ срели у буквару.

ДЕВОЈЧИЦА: Да, да, видим ја да сте ми нешто познати.

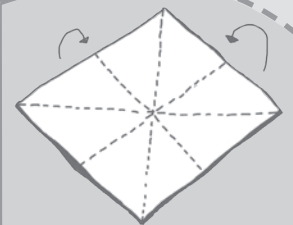
СЛОВО Ж: А да ли ви можете да ми објасните како да препознам жабу?

ДЕВОЈЧИЦА: Човек хода, ево овако, а жаба скаче, ево овако. (Имиџира ход и жабље скакуџање.) Сигурно ћете је наћи у оној тамо бари. (Показује ѿрсџом.) Знате, жабе живе у барама.

Представа „Да ли сте ви жаба?” може да се изведе у затвореном простору, али и у природи.

Позоришне кулисе су покретни зидови на сцени. Ако глумци глуме под ведрим небом, онда ће имати природне кулисе: брда, дрвеће, жбуње, цвеће...

Направи локвањ од палира. Оригами је вештина савијања палира која је дошла из Јапана. Од палира се могу направити разне фигуре: слон, зец, кутија, срце, брод, па и локвањ.

Задаци за цео разред:

1. Уз помоћ свог тела (прсти, дланови, колена, стопала, руке, ноге...) дочарајте кишу која пада, птицу која лети, сунце које сија...

2. Шта је све потребно да би се биљка развијала? Покажите покретима тела раст биљке од семена до плода.

3. У чему је значај инсеката? Зашто неки људи имају страх од тих малих животиња?

СЛОВО Ж: Хвала вам, Жељка, и довиђења.

ДЕВОЈЧИЦА: Довиђења.

(Девојчица њродужи својим њуџем, а Слово Ж крене њрема бари. Усиуџ среџне ужурбану роду.)

СЛОВО Ж: Извините што вас узнемиравам, да ли сте ви жаба?

РОДА: *(Љуџиџи се намрџи.)* Наравно да нисам, свашта! Ја сам рода. Жаба има кратке ноге, а рода дугачке, ваљда видите и сами. Кад мало боље размислим, волела бих и ја да се сретнем са поштованом мљац, овај глоц, овај госпођицом жабом. Ако је нађете, јавите ми где је.

(Рода журно оде својим њуџем. На сцену долази локвањ.)

СЛОВО Ж: Ја сам слово Ж, а ви сте сигурно жаба, је л' да?

ЛОКВАЊ: *(Љуџиџи њовика.)* Молим? Каква увреда! Ја сам локвањ. Краљ међу цветовима. Жабе су најружнија створења на свету, а погледајте како сам ја леп! Жабе имају буљаве очи, а ја предивне латице, беле као снег.

СЛОВО Ж: Извините, није ми била намера да вас увредим. Знате, ја тражим жабу, рекли су ми да ћу је наћи овде, у бари.

ЛОКВАЊ: Мислим да се жаба сунча на камену. Погледајте да није тамо, на обали. *(Показује њрсџом.)*

(Локвањ оде са сцене. Слово Ж њриђе жбуну.)

СЛОВО Ж: Добар дан, жабо, коначно сам вас нашао.

ЖБУН: Ја нисам жаба. Ја сам жбун. Жаба кре-кре-
-крекеће, а ја шшшшшумим на ветру.

СЛОВО Ж: А да ли ви случајно знате где могу да нађем жабу?

РОДА: Знам. У свом десном џепу.

СЛОВО Ж: Данима путујем по свету. Пао сам с ногу.
Зашто ми нисте одмах рекли да је жаба код мене?

ЖБУН: Зато што ме нисте одмах срели.

СЛОВО Ж: (Слово **Ж** вади жабу из џепа.) Значи, ви сте та зелена госпођица која скаче, купа се у бари, сунча на камену и кре-кре-крекеће?

ЖАБА: Јесам.

СЛОВО Ж: Звали су ме телефоном из Министарства слова и рекли су ми да вам хитно доставим једно **Ж**. (Вади слово **Ж** из кофера и њружа ња жаби.)

ЖАБА: Хвала, врло сте љубазни. Знате, једна девојчица је писала састав о мени и случајно је „прогутала“ слово **Ж**, па сам ја тако постала „аба“. Сада, захваљујући вама, опет ћу бити „жаба“.

СЛОВО Ж: Е, баш ми је драго. Довиђења.

ЖАБА: Довиђења.

(Свако, задовољно, оглази на своју сцѐрану.)

крај

Направите хор имитирајући различите инсекте. Идемо, три, четири!

Тема за разговор:

Свако биће има место у природи. Шта се деси биљкама/животињама/људима када промене своје природно станиште?

Кућни љубимац

Лица: САРА (6 година), МАРКО (8 година) и МАМА

(Дневна соба. Мама њеџла. Прилазе јој Сара и Марко.)

САРА: Марко и ја смо завршили домаћи, средили смо собу и бацили ђубре. Како још можемо да ти помогнемо?

МАМА: *(Зачуђено њиџа.)* Да ми помогнете?

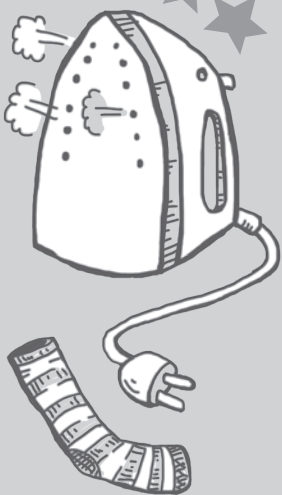
МАРКО: Да. Можемо да усисамо подове, да оперемо судове, да одемо на пијацу...

САРА: Само нам кажи шта треба да урадимо и одмах се бацамо на посао.

(Мама њресџаје да њеџла и сумњичаво џледа Сару и Марка.)

МАРКО: Ако си се уморила, можемо да пегламо. Није проблем.

(Марко џоказује руком на џомилу чистџоџ веша у корџи.)

Буди реквизитер у овој представи. Припреми све ствари које су потребне за сцену (пегла, даска за пеглање, корпа с вешом...) Реквизитер долази на сваку пробу и представу, и води рачуна о реквизитима.

МАРКО: Ти лепо седи и одмарај се, а ми ћемо ово зачас да завршимо. Важи?

МАМА: Какву штету сте направили? Да ми нисте обрисали неки текст у рачунару? Рекла сам вам сто пута да не дирате мој рачунар без питања!

САРА: Нисмо обрисали текст, него прашину. Знаш какав ти је сад рачунар, као нов!

(Мама искључује ње и сада за сто. Поред ње сегају Сара и Марко.)

МАМА: Боље одмах пређите на ствар! Шта сте урадили? Да чујем...

МАРКО: Знаш мама, ми смо мислили...

(Марко засмјаје и погледа у сестру.)

МАРКО: Сара и ја смо мислили да би баш било лепо да...

САРА: ... набавимо слона.

МАМА: Молим?

МАРКО: Да набавимо слона.

МАМА: Слона?

САРА и МАРКО: Да.

МАМА: Децо, је л' ви то мене зафркавате?

САРА: Не, врло смо озбиљни! Имамо чак и план!

МАРКО: Све смо лепо разрадили.

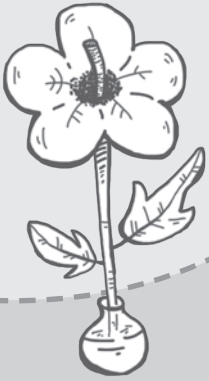
Опиши свог кућног љубимца или љубимца којег би волео да имаш.

Дидаскалије су кратка упутства у драмском тексту, која глумцима објашњавају шта да раде на позорници. Пишу се унутар заграда.

Тема за разговор:

Да ли свака животиња може да буде кућни љубимац? Зашто?

Израз „Да нисте јели бунике” користи се за особе које се чудно понашају. Буника је отровна биљка која може да изазове губитак памћења, лудило или чак смрт. Верује се да је буника била главни састојак напитка који је попио Ромео у Шекспировој драми „Ромео и Јулија”.

Теме за разговор:

Добре и лоше стране зоолошког врта.

САРА: Као прво, слон нема длаке, па се не лиња; као друго, не лаје, па неће сметати комшијама, а као треће, нема буве, па може да се пење по креветима.

МАРКО: А пошто ти волиш слонове, неће ти бити тешко да га шеташ по киши...

САРА: ... и да за њим бришеш блатњаве трагове.

МАМА: Шта је с вама, децо? Да нисте јели бунике?

МАРКО: Ми знамо да је теби слон најомиљенија животиња, па смо хтели да те обрадујемо.

МАМА: Мене да обрадујете?

САРА: Да. Знаш, као у оном филму што смо гледали, кад је човек добио на поклон слона.

МАМА: (Осврће се око себе.) Је л' ово скривена камера?

МАРКО: Сви осим нас имају неког кућног љубимца. Ти си рекла да нећеш да примиш у кућу ни пса, ни мачку, ни папагаја, ни хрчка.

САРА: Пошто ништа ниси рекла за слона, онда смо Марко и ја набавили слона.

МАМА: Е, доста је било завитлавања!

(Мама устаје од столице, а Сара и Марко је задржавају.)

САРА: Чекај, седи још мало.

(Мама седне.)

МАРКО: Значи, нећеш слона.

МАМА: Нећу. Децо, имам посла преко главе, гори ми под ногама. 'Ајде, реците шта имате, па одох да радим!

САРА: Ако си баш толико против слона...

МАМА: Јесам.

САРА: Онда ћемо да га вратимо у зоолошки врт.

МАМА: Е, баш ми је драго. То значи да је позоришна представа, за данас, готова?

МАРКО: (Снуждено погледа сестру.) Јесте. Али после ове позоришне представе нема аплауза.

САРА: И само да знаш, ја ћу својој деци да дозволим да држе слона. То је тако племенита животиња.

МАМА: Чекајте, чекајте, је л' вас двоје ово мислите озбиљно?

МАРКО: Мислимо озбиљно.

МАМА: Да хоћете слона?

САРА: Да.

МАМА: Децо, 'ајде да размишљамо реално, да сте рекли да хоћете куче, то бих још и разумела, али слона, па то је тотално лудо...

МАРКО: Куче!

САРА: Рекла си куче?

МАМА: Па да, куче је некако нормално да се држи у стану, али слон као кућни љубимац, то има само у филму.

Зашто се неки родитељи противе држању кућних љубимаца у стану? Дај предлог како се та ситуација може решити.

Шта је све потребно урадити да би кућни љубимац био срећан и здрав?

Имитирај кретање и гласове пса, мачке, петла, слона, лужа, тигра, медведа, мајмуна, коња, зеца... Шта све можемо да научимо посматрајући и имитирајући животиње?

Туфницу на сцени може да глуми плишана играчка, а може и права куца, ако тако одлучи реквизитер.

(Марко и Сара оћрче до своје собе и донесу карћонску кућију. Сћаве је мами у крило.)

САРА: Мама, зар није сладак?!

МАРКО: Види како мрда њушком док спава!

САРА: Сигурно сања да мирише цвеће.

МАРКО: Или неку велику коску.

МАМА: Ма, каква коска, он је беба, задавио би се. Нисте му ваљда давали коску?

МАРКО: Нисмо. Дали смо му да пије јогурт.

МАМА: Паметно. А што му је слатка ова туфница на глави!

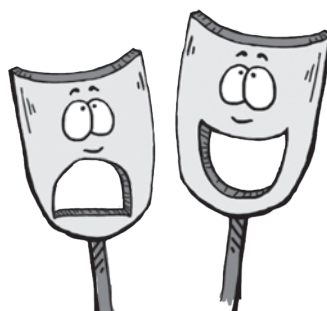
САРА: Туфница. Зваћемо га Туфница. Је л' може?

МАМА: (Разнежено погледа у децу.) Може.

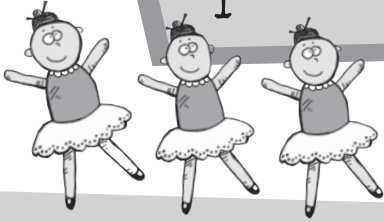
САРА: (Гледа у маму.) Значи, Туфница остаје с нама?

МАРКО: Полако, Саро, можда би мама ипак више волела да имамо слона?

крај

Три безобразне ћерке

Лица: ВЕШТИЦА
КАРБУРАТОРКА,
ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА,
ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА
и њихове ћерке
КОПРИВА (7 година),
ПЕРТЛА (6 година) и
ВОДЕНИЦА (8 година)

(Паркић. Три пријатељице вештице седе на клупи и разговарају док се њихове ћерке истрају у доњем делу сцене. Поред сваке вештице паркирана је по једна мейла.)

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: (Прича поносно.) Моја ћерка је толико ружна да од ње мишеви беже на два километра. Кад је чудовиште сретне на улици, одмах прелази на другу страну. Толико се препадне од ње.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Ах, није то ништа! Моја ћерка се никад не купа. Не знаш да ли јој више смрди из уста или из ципела.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Добро, добро, признајем да је твоја ћерка смрдљивија од моје, али моја има дужи нос. Дршка од метле је „мало дете“ за њен носингер.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: А како је тек моја ћерка лења! Па, њу мрзи да узме чешаљ у руке, а камоли да опере косу. Фризера у животу није видела.

Одећа коју глумца носи на сцени зове се костим. Уметник који смишља одећу за глумце зове се костимограф.

Предлог:

Буди костимограф у овој представи и смисли костиме за вештице. Шешире можеш да направиш од картона, а црне огртаче од најлон кеса за ђубре. Наравно, може се улотребити и стара гардероба рођака и комшија.

Драмска игра за једну особу:
Одглуми лењу особу, али без речи. Употреби једино покрете тела и мимику. Овај начин глуме зове се пантомима.

Теме за разговор:

Зашто су важне радне навике?
Имаш ли ти радне навике?
Да ли завршиш све што почнеш?
Умеш ли да направиш план рада за учење?
Где и како пишеш домаће задатке?

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: *(Погледа у вештицу Штипаљку.)*
Вештице Штипаљка, што си се ти ућутала? Не хвалиш се својом ћерком?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: *(Забринуто погледа у своју ћерку.)*
Ништа ме не питај! Она се ухватила доброг друштва и кренула у школу.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: У школу?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Да, да. Поједох се жива, ноћима не спавам од секирације.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Чекај, мислиш оно – сваког јутра устаје у седам сати, умива се, доручкује, спрема књиге...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Да, баш тако.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: ... учи, ради домаћи?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: *(Клима љавом.)* Баш тако, учи, ради домаћи, купа се, чешља, пере косу, осмехује се, каже хвала и молим...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Ццццц, па то је страшно!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Да ли си јој давала напитака од орлових ноктију?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Сто пута. И плус капи од Баба-Рогиних ушију.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: И?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: И ништа.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Па, је л' почела да говори ружне речи, да пљује, да се плези...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Ма какви, из дана у дан понаша се све љубазније и финије, да ти се живот смучи! А петице само пљуште, те из математике, те из ликовног, те из француског... Не могу више то да издржим, полудећу...

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Полако, смири се, драга вештице! Смири се!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Јесте, лако је теби тако да говориш, вештице Гурабијо (*Бризне у њлач.*). Твоја ћерка не зна ни једно једино слово, а ова моја чита чак и књиге за лектуру. (*Гласно рига.*)

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Ништа не брени, сад ћемо вештица Гурабија и ја нешто да смислимо.

(Вештица Карбурајторка и вештица Гурабија размишљају и домунђавају се. Вештица Штипаљка њлаче и шмрче. С времена на време брише нос рукавом.)

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: (*Изненада њовика.*) Имамо решење!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Реците, 'ајде реците!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Твоја Воденица треба да се дружи с нашим ћеркама. Коприва и Пертла има да је упропасте док кажеш „тандара мандара“. Научиће је како да шутира и гребе другу децу...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: ... и да им отима ужину и мобилни телефон...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (*Брише сузе и шмрче.*) Јој, кад би је научиле и да чачка нос!

Предлог:

Направи са другарицама и друговима у разреду позоришни бонтон са одговарајућим текстовима и цртежима.

Теме за разговор:

Да ли се неко у твом окружењу понаша грубо и насилно? Шта мислиш о таквом понашању? Да ли уметност може утицати на промену понашања код насилника? Која врста музике умирује бесног човека? На који начин позориште може помоћи у одрастању деце?

Балет је уметничка игра на позорници. У пратњи музике, играчи покретима тела приказују догађаје и осећања.

Режисер или редитељ води рачуна да се сви елементи позоришне представе уклопе на најбољи могући начин. У позоришту влада мускетарско правило „Један за све, сви за једног”.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Па, наравно, ништа лакше! Моја Коприва је завршила семинар „Трајно уклањање лепог понашања“ код чувеног професора Смрде Прде.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Није да се ја сад нешто хвалим, али моја Пертла је освојила чак две белосветске награде на фестивалу „Ружне навике”.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (*Ойеј бризне у њлач.*) Јао, благо вама! Моја Воденица никад у животу није ставила прст у нос. Па, где то има?! Замислите вештицу која не уме да чачка нос! Једном сам јој чак нашла марамицу у џепу! Ни мање ни више него марамицу! Страшно!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Е, јадна ти, шта си све претурила преко главе!

(*Пертла сва узбуђена дојрчава до своје маме, вештице Гурабије.*)

ПЕРТЛА: Мама, ја хоћу да идем на балет!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Пертла, шта ти је? Какве су то глупости?

ПЕРТЛА: Мама, молим те, молим те. Хоћу да имам розе балетску хаљину и розе балетске патике и овако да играм... (*Показује.*)

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Дете, ти бунцаш, сигурно имаш температуру. (*Ставља јој руку на чело.*) Па да, ево, врела је. Морамо брзо да идемо кући.

(*Долазе разијране Коприва и Воденица.*)

КОПРИВА: Мама, ја желим да се учланам у библиотеку и желим да читам књиге и желим да

сазнам свашта о другим земљама, људима,
планетама...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: *(Узнемирено усџаје.)* Коприва,
шта трабуњаш? Где си чула све те ужасне
речи? Ти добро знаш да кад мале вештице
говоре такве речи да им отпадне брадавица с
носа и да постају лепе и племените.

КОПРИВА: Мама, кад порастем бићу добра вила, а
добра вила нема брадавицу на носу.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: *(Љуџиџиџо џовори кроз зубе.)*
Разговараћемо о овоме код куће.

ВОДЕНИЦА: А ја желим да будем позоришни режисер.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Шта ради тај режисер, је л' режи по
позоришту?

ВОДЕНИЦА: Ма не, мама, режисер је уметник који са
глумцима прави представу. У позоришту је
све као у сну.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Ију! Какво позориште, какви
бакрачи!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Вештице драге, шта се то догађа с
нашом децом?! Како да их спасемо
од ове страшне заразе?

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Из ових стопа враћамо се у бајке!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Сви на метле!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Бежимо одавде!

*(Вешџиџице сегају на метле и џрчећи
најуџиџају сцену.)*

Размисли:

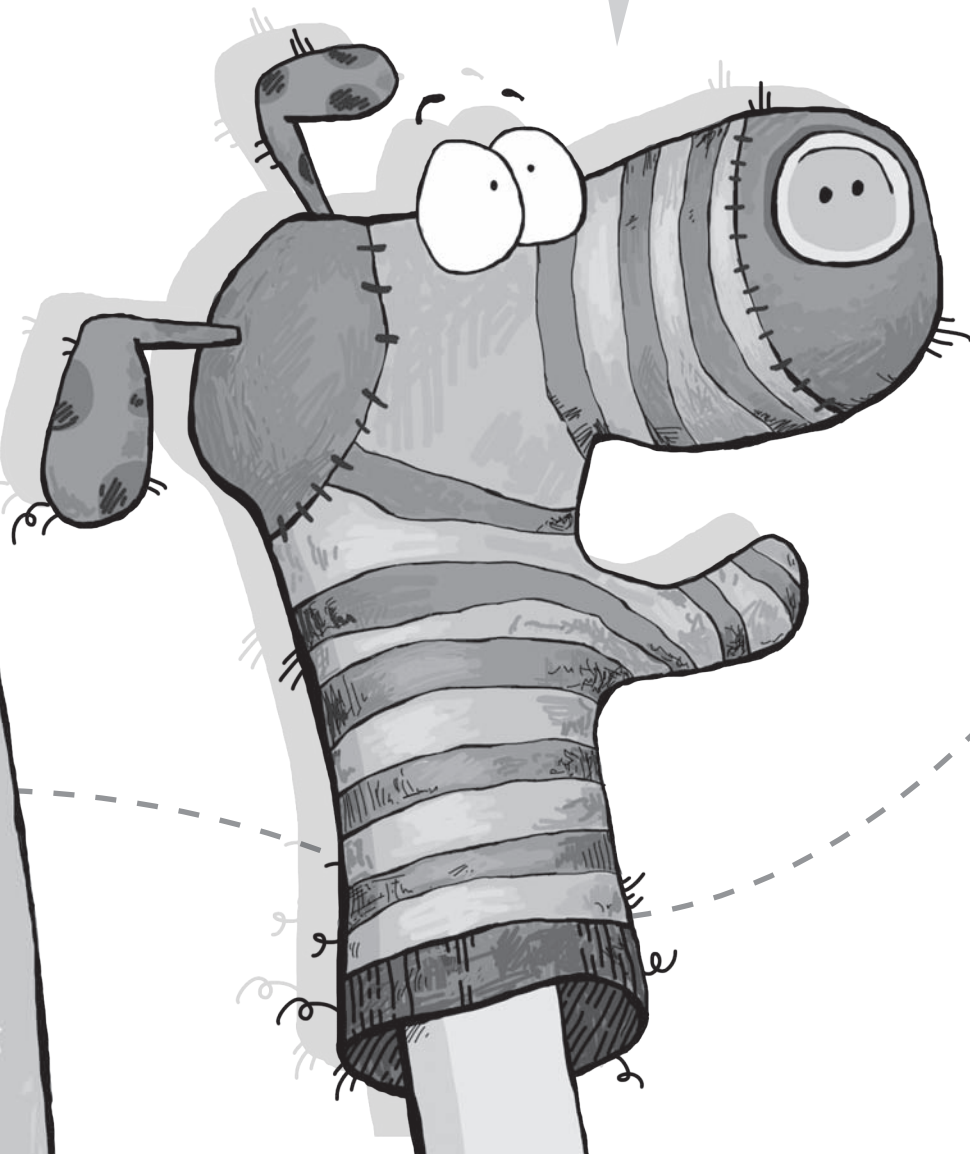
Постоји ли
сличност између
учитеља и
режисера?

Буди кореограф
и осмисли
за ову сцену
балетске
покрете за
лик Пертле.
Не заборави
да је она ипак
незгрална
вештица.

Бакрач је посуда
која се некада
користила за
грејање воде на
ватри.
Израз „Ма, какви
бакрачи” казује да
је нешто сасвим
неважно.

Драмске игре за
децу од 8 до
10 година

Креативна рециклажа

Лица: ЛЕВА
ЦИПЕЛА,
ПРАЗНА ТЕГЛА,
ПОКВАРЕНИ
БИЦИКЛ, ГИТАРА
БЕЗ ЖИЦА,
ЈАСНА (10 година)
и ДАРКО (9
година)

(Луткарска представа. Полумрачни подрум. Полица са старим предметима. Поред полице стоји покварени бицикл.)

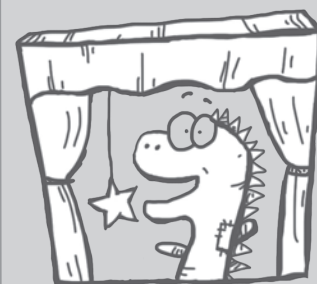
ЛЕВА ЦИПЕЛА: Ах, тако сам усамљена!

ПРАЗНА ТЕГЛА: А ја се осећам некако празно!

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: А ја сам скроз сломљен, не могу ни да мрднем! Жељан сам широких улица, зелених паркова, кеја, игралишта...

ЛЕВА ЦИПЕЛА: А ја сам жељна излазака и провода! Само кад се сетим где сам све некад ишла! Газила сам по музејима, аеродромима, ресторанима... а ево како сам завршила!

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Шта ја треба да кажем? Гуме су ми пробушене, кочнице покварене. Донели су ме у подрум и заборавили. А некада сам као ветар јурцао с једног краја града на други.

Представе се могу играти у затвореном простору, али и на трговима и улицама. Луткарске представе често се изводе под отвореним небом, јер су њихове сцене мале и лако се преносе.

У луткарском позоришту лутке могу бити:

марионете (лутке на концу које глумац гледа одозго док их покреће повлачећи конце),

гињоли (лутке које глумац навлачи на руку и анимира их мрдањем прстију),

гранд гињоли (лутке величине човека, глумац их облачи и анимира их телом),

мапет лутке (настале у серији „Малет шоу”,

препознају се по отвореним устима и комичним

лоптастим очима),

лутке на штапу (настају уз помоћ варјаче, кишобрана, гранчице...)

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Ништа ми не говори! Дође ми да се обесим о пертлу.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Али ти немаш пертлу!

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Тачно. Немам више ни пертлу, ни штиклу. Види на шта личим! На чудо!

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Ни ја више нисам оно што сам био. Очерупали су ме као кокошку. Све су поскидали са мене, педале, светла, ланац, све, све су однели. Све.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Вас двоје сте бар видели света, а ја се нисам мрднула из овог подрума. У другим теглама се чува пекмез, слатко, туршија, ајвар, а мене нису користили чак ни за чување ексера и шрафова.

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Живот није фер. Зар смо ово заслужили?

ПОКВАРЕН БИЦИКЛ: Такви су људи! Чим се у продавници појави неки нови модел, тебе шутну као да им никад ниси користио. Збогом, заувек!

(Са врха њолице одлучно њроџовара њиџара без жица.)

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Доста кукања! Не могу више да вас слушам! Ако вам је овде толико лоше, зашто не одете на неко боље место?

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Ех, кад би то било могуће!

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: А зашто није могуће? Ти бар имаш точкове.

ПОКВАРЕН БИЦИКЛ: Имам точкове, али су ми избушене гуме.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Ни кочница му не ради. Треба негде да се скрши!

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Само бедачите! Где вам је добро расположење?

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Однели га с педалама.

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Мени је отпало са штиклом.

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Ако направимо добро расположење, појавиће се и добро решење.

ПРАЗНА ТЕГЛА: А шта је то добро расположење?

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Кад ти дође да запеваш:

„Кад си срећан пљесни тада длан о длан...
Кад си срећан пљесни тада длан о длан...
Кад си срећан и кад желиш с другим делит
срећу ту,
Кад си срећан пљесни тада длан о длан...”

(Чују се враћа од њогрума.)

ПРАЗНА ТЕГЛА: Неко долази! Тихо! Пст!

(Гитара без жица престаје да пева. У њогрум долазе Дарко и Јасна.)

ЈАСНА: Ала је мрачно!

(Дарко укључује батеријску лампу и осветљава предмете њо њогруму, један њо један.)

ДАРКО: Јасна, шта мислиш да узмемо овај стари бицикл? Од њега можемо да направимо, рецимо... рецимо... чивилук за качкете, капе и шешире.

Лутке у овој драмској игри можеш да направиш од картона, стиропора или лалир-машеа. Можеш улотребити и старе предмете. играчке и сл.

Свака лутка треба да има одговарајуће покрете и посебну боју гласа. Тако лутка добија карактер у складу са ликом. Хм, на који начин говори покварени бицикл? А лева ципела?

Луткар је врло захтевно занимање, јер глумац треба да има различите таленте и вештине. С друге стране, луткарство уметнику пружа бескрајне стваралачке могућности и доноси велику радост у раду. Нема луткара који жели да промени своје занимање.

Позоришне цакле:

Лутке могу бити и твоје руке, стопала и прсти. Довољно је на њима нацртати лица јунака.

ДАРКО: Добра идеја.

(Дарко узима бицикл.)

ЈАСНА: Дарко, а види ову теглу! Кад је лепо оперемо и украсимо, у њу можемо да ставимо мамине перле. Она њена стара кутија је сувише мала.

ДАРКО: Може. Понеси је.

(Јасна узима шлепу.)

ЈАСНА: Дарко, Дарко, а види ову ципелу! *(Показује њом на њу.)* Скроз је блесава. Шта бисмо могли од ње да направимо? Је л' имаш неку идеју?

ДАРКО: Шта ја знам, можда саксију или постоље за лампу.

ЈАСНА: А шта мислиш да је лепо офарбамо и у њој држимо даљински за ТВ?

ДАРКО: Која идеја! Браво! Понеси је.

(Јасна узима и леву ципелу.)

ДАРКО: Ја ћу да узмем ову гитару.

ЈАСНА: Шта ћеш с њом? Видиш да нема жице.

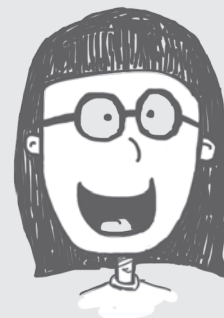
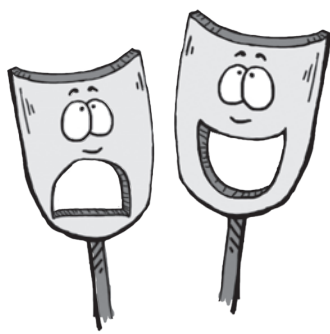
ДАРКО: Ставићу јој жице и онда ћу да свирам. Уопште није лоша.

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Другари, шта сам вам рекла? Добро расположење даје добро решење.

(Најпре зајева тишара без жица, онда јој се придруже њумици, а затим и њублика.)

СВИ: Кад си срећан рециклажом бави се...
Кад си срећан рециклажом бави се...
Кад си срећан и кад желиш с другим делит
срећу ту
Кад си срећан рециклажом бави се...

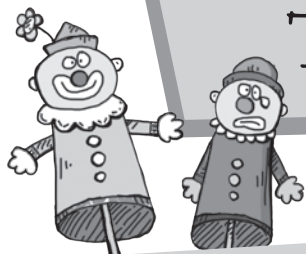
крај

У представама
за децу публика
често постаје
равноправан
учесник. Нпр.
деца из публике
помажу принцу
да открије
којим је путем
отишла принцеза,
тапшу у ритму
музике или
певају заједно са
глумцима...

Тачан као смрт

Лица: МИЛЕНА
(10 година), БАБА,
КОМШИНИЦА и
ДЕДА

(Дневна соба. Десно се иде у кухињу, лево је излаз из сџана, њраво је њрозор. Милена завршава њелефонски разџовор, а њена баба долази из кухиње. У руци држи миксер.)

МИЛЕНА: Рењи њу баби... Добро... Довиђења... Добро...
Знам... Довиђења.

БАБА: Ко је то био?

МИЛЕНА: Опет је звала она нова комшиница. Каква напаст! Прво је питала да јој позајмимо тигањ, па је тражила два јајета, онда мало соли, а сад јој треба шоља уља. Могли смо одмах лепо да јој испржимо кајгану и да је позовемо на доручак.

БАБА: Шта ће жена, тек што се уселила, треба јој времена да се снађе. Кад дође, дађемо јој шољу уља и готово. Ја одох да завршим торту, види колико је сати!

Да ли поштујеш
туђе време?
Да ли често
касниш (у школу,
на тренинг, у
парк...)? Да ли
одлазиш код
пријатеља без
договора и
најаве? Да ли
крећеш кући тек
кад домаћини
обуку лицаме?

(Баба журно крене ка кухињи. На пола поша окрене се према унуци.)

БАБА: Милена, деда ће да те зове (показује на прозор) у подне, то ти је за неких петнаест минута. Треба да му помогнеш да понесе ствари на спрат.

МИЛЕНА: Важи.

(Баба оглази. Из кухиње се чује звук миксера. У дневну собу улази комшиница са шољицом у руци. С вратима почиње да прича.)

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа, чујем да је данас бакин рођендан, долазе вам гости, нећу ја да сметам, ви сте сигурно у великој гужви, али могу мало да седнем...

(Комшиница сега на столицу. Руком повуче Милену, па и она седне на столицу поред ње.)

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа и ја сам у послу до гуше, ништа ми не говори, још су ми ствари по кутијама, а треба да изрибам купатило, да укључим бар две машине...

(Милена нервозно цуика нојама, а комшиница све брже прича.)

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа, ја не волим да оговарам, али што је прљаво у стану, грозота, та жена која је живела пре мене, ништа није радила по кући... мора да је нека много лења жена...

МИЛЕНА: Није истина! Тетка Сека дивно прича приче. Ја сам обожавала да је слушам. Она је супер и баш ми је жао што се одселила.

Теме за размишљање:

Да ли је потребно куцати или звонити пре него што се уђе у туђи стан? Колико одрасли поштују твој животни простор (место где се играш, учиш, славаш...)? А ти њихов? Зашто је важно поштовати туђ простор?

Задаци:

1. „Тачан као смрт” одиграва се у дневној соби. Како је замишљао ако имаш следеће податке: Милена воли да чита „Политикин Забавник”, њена мама негује цвеће у саксијама, тата и деда играју шах, а баба воли да гледа ТВ?

2. Нацртај собу дечака који свира виолину, игра тенис и прави макете авиона.

3. Како замишљао девојчицу која у соби има зеца, своје цртеже, књиге и рачунар?

КОМШЕНИЦА: Ето, знала сам, торокуша. Уместо да је ухватила крпу у руке, она је млатила празну сламу. Него, лутко моја лепа, притвори тај прозор, уби ме промаја у леђа...

МИЛЕНА: Жао ми је, али не могу, чекамо деду.

КОМШЕНИЦА: Па, неће деда ваљда да уђе кроз прозор?

(Комшеница љрасне у смех.)

МИЛЕНА: Хоће.

КОМШЕНИЦА: Али ви сте на другом спрату, лутко моја лепа! Да није деда можда падобранац?

(Комшеница се сад већ љрохоћом смеје.)

КОМШЕНИЦА: Да није Супермен?

МИЛЕНА: Чекајте (*љајансћвеним љласом*) па, зар ви не знате?

(Комшеница се најло умири и љриближи се девојчици.)

КОМШЕНИЦА: А шта то, лутко моја лепа? Шта ја то не знам?

МИЛЕНА: Па... ако вам баба ништа није рекла... онда боље и ја да ћутим.

КОМШЕНИЦА: Лутко моја лепа, кад мени нешто кажеш то ти је као да си у црну земљу закопала, буди сигурна, то ће остати само између нас две.

МИЛЕНА: Па, не знам... то је породична тајна... ако вам баба ништа није рекла... боље да држим језик за зубима...

*(Комшиница изгара од жеље да чује
породичну шајну.)*

КОМШЕНИЦА: Ево, обећавам ти, лутко моја лепа, да из
ове собе неће изаћи ниједна реч.

МИЛЕНА: Обећавате?

КОМШЕНИЦА: Обећавам, лутко моја лепа, само ти мени
реци...

(Комшиница приђе још ближе девојци.)

МИЛЕНА: Не знам одакле да почнем... ствар је
мало чудна, знате, деда је умро пре пет
година...

КОМШЕНИЦА: Умро, кажеш?

МИЛЕНА: Да, али долази нам у госте за сваки бабин
рођендан, и то кроз прозор, тај ту иза
ваших леђа. Али молим вас, о овоме
никоме ни речи. Знате какве су комшије...

*(Комшиница зине од чуда. Милена гледа
на саи.)*

МИЛЕНА: Сада је подне, деда само што није стигао.
Тачан је као смрт.

(У њом шренућку зачује се гедин глас.)

ДЕДА: Милена!

*(Комшиница врисне и одјури својој кући.
Баба улази у собу с чинијом и варјачом у
рукама.)*

БАБА: Шта би с комшицом?

Композитор
компоује
одговарајућу
музика за
представу.

У позоришту сан
постаје стварност,
а стварност
постаје сан. То је
могуће јер се у
једној представи
прелићу многе
уметности:
писање, сликање,
глума, музика,
игра...

МИЛЕНА: Отишла је кући.

БАБА: А ја таман хтела да је позовем вечерас на тарту.

МИЛЕНА: Мислим да је нећемо скоро видети.

ДЕДА: (Довикује иза сцене.) Милена! Је л' силазиш? Треба ми помоћ за цегере!

МИЛЕНА: (Довикује њреко њрозора.) Ево ме, деда, стижем!

крај

